

politisk Henseende, men ogsaa i skattepolitisk og i andre Henseender. Men saa maa det heller ikke undre ærede Medlemmer af Regeringspartiet, om der indenfor den store arbejdende Befolkning fremkaldes den samme forbitrede Stemning som den, der raader i Tyskland, og som den højtærede Finansminister i sin Tid saa fortræffeligt har skildret for os, og saa kan det heller ikke undre, at der vil komme en Valgdag, hvor der vil blive gjort lyst i Regeringspartiets Rækker.

Stensballe: Jeg gaar ud fra som givet, at vi alle ere enige om, at det er en meget lidet tiltalende Situation, vi her i Rigsdagen staa overfor, naar vi nødsages til at skaffe saa mange Skattemidler til Veje, som Tilfældet er. Naar derimod Spørgsmaalet bliver, hvem der er Skyld i, at vi ere komne ind i en saadan Skatte-tilstand, er der, som vi have hørt under Forhandlingen, højst forskellige Meninger, saa kastes der Bold med Skylden fra den ene Side til den anden. Men dette, at kaste Bold med Skylden fra den ene Side til den anden, er i mine Tanker et meget ørkesløst Arbejde, det fører ikke til, at man faar nogen Løsning af det Spørgsmaal, der skal og maa løses. Thi derom skulde man dog synes, at alle maatte være enige, at vi i dette Øjeblik maa føle en Forpligtelse til at skaffe Balance i Statsregnskabet. Der er med Rette fremhævet fra forskellige Sider, at dersom en saadan Balance ikke skaffes, ville vi ikke kunne vente at faa optaget et større Laan paa nogenlunde rimelige Vilkaar, og alene den Omstændighed maa naturligvis bevirke, at vi gøre vort bedste for at skaffe Balance til Veje.

Naar dernæst Spørgsmaalet bliver, hvor mange Penge der skal til, for at en saadan Balance kan skaffes til Veje, er der, som vi have hørt, ogsaa meget forskellige Meninger derom. Men efter den Tale, den højtærede Finansminister holdt forleden Dag, forekommer det mig dog, at de allerfleste ædruelige Medlemmer af Tinget maa være enige om, at vi ikke godt kunne tænke os færre Midler, end man har tænkt sig, at de foreslaaede Skattelove skulle indbringe, dersom vi virkelig skulle skaffe Balance til Veje. Det er altsaa nødvendigt, at disse Midler skaffes til Veje.

Spørgsmaalet bliver derefter, paa hvilken Maade disse Midler skulle skaffes til Veje, og herom hersker der atter forskellige Meninger, særlig med Hensyn til For-

holdet mellem de direkte og indirekte Skatter. Dersom Tinget bestod af lutter Georgeister, antager jeg, at man vilde sige: Vi skulle sørge for kun at lægge al den Skat, som savnes, over paa Jordværdien, Jordværdiskatten er og skal være den eneste Skat. De mere ædruelige Georgeister have ganske vist ikke den Opfattelse, at man i dette Øjeblik skulde være i Stand til at gennemføre en saadan Jordværdiskat som eneste Skat, men de mene, at det dog hovedsagelig er i den Retning, man skal bevæge sig, og at man skal gøre det saa hurtigt, som det paa nogen Maade er muligt. Nu forekommer det mig imidlertid aldeles aabenbart, at vi i dette Øjeblik ikke ville kunne bevæge os med nogen synderlig Hurtighed i den Retning, alene af den Grund, at man endnu ikke er klar over Forholdet mellem den Skat, der falder paa Bygningerne, og den Skat, der falder paa Jorden. Man er i Færd med at foretage en Vurdering i saa Henseende, og en saadan Vurdering vil antagelig om ikke ret lang Tid føreligge for Aarhus Amts Vedkommende, og saa vil man kunne danne sig et Skøn derover.

Jeg tilstaar i øvrigt, at jeg hører til de Medlemmer af Tinget, som ere meget venligt stemte overfor Tanken om en Jordværdiskat, men jeg mener ganske vist, at man hverken nu eller senere kan gaa til en Jordværdiskat som eneste Skat. Naar jeg er venlig stemt mod Tanken derom, er Grunden dertil den, at det staaar mig klart, at en større Jordværdiskat vil bevirke, at Ejendomspriserne synke, og dette vil atter bevirke, at flere ubemidlede lettere ville kunne komme i Besiddelse af Jord, men paa den anden Side har Jordværdibeskatningen en meget væsentlig Fejl, og det er den, at den absolut ikke vil komme til at svare til det, man sædvanlig kalder Skatteevnen. Dette tror jeg, at jeg i dette Ting ikke behøver nøjere at paavise, og dette, at en Skat saa nogenlunde svarer til Skatteevnen, kan man dog neppe mene skulde være en Fejl ved den. Medens jeg altsaa paa den ene Side er venlig stemt overfor en saadan Skat, fordi den bringer Ejendomspriserne til at synke, staaar det mig klart, at man hverken nu og heller ikke i Fremtiden vil kunne naa til en saadan Skat som eneste Skat.

En anden direkte Skat er Formue- og Indtægtsskatten. Det er klart, at denne Skat i langt højere Grad end Jordværdiskatten staaar og naturligt maa staa i Forhold til Skatteevnen, men det er ogsaa rigtigt, som det er blevet fremhævet, at det